

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 8C/245/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211216946
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Salayová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2011:2211216946.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda pred sudkyňou JUDr. Antóniou Salayovou v právnej veci navrhovateľa : CETELEM Slovensko, a. s. , so sídlom Panenská 7, Bratislava, IČO : 35 787 783, zastúpeného usadeným euroadvokátom : JUDr. Helena Strachotová, so sídlom Hviezdoslavova 7, Martin proti odporcovi : Š. P., A.. XX.XX.XXXX, W. A. Q. XXX/X, T. X. o zaplatenie 1.074,45 Eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd konanie o zaplatenie úrokov z omeškania 9 % ročne zo sumy 131,39 € od 1.2.2011 do zaplatenia zastavuje.

Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamieťa.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 26.10.2011 domáhal na tunajšom súde o zaplatenie žalovanej istiny s prísl., keď tvrdil, že odporca porušil zmluvné podmienky zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Navrhovateľ mal termín pojednávania riadne a včas vykázaný. Svoju neúčast' ospravedlnil. Nežiadal o odročenie pojednávania. Súhlasili, aby sa pojednávalo v ich neprítomnosti.

Odporca uviedol, že s návrhom navrhovateľa nesúhlasí. Vie, že mal alebo nie úverovú kartu. Bol sa tam pýtať, povedali mu, že zaplatil okolo 100.000,-Sk - 200.000,-Sk. Chcel nejaké podklady, ale za tie mal zaplatiť.

Navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomne uviedol, že odporkyni bol úver poskytnutý na základe časti C/ zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského zmluva zo dňa 09.12.2002.

8C/245/2011

- 2 -

Vo veci bolo vykonané dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín predložených navrhovateľom a to výpisom z obchodného registra na navrhovateľa (č.l. 7), žiadosťou/ zmluvou o spotrebiteľskom úvere (č.l. 5), čiastočného odstúpenie od zmluvy + doručenka (č.l. 10), špecifikácie (č.l. 20, č.l. 50 a zhodne aj na č.l. 65), potvrdením o odfinancovaní finančných prostriedkov (č.l. 24), potvrdením o prijatí peňažných prostriedkov od odporcu (č.l. 26 zhodne aj na č.l. 51), výpisy z úverového účtu odporcu (č.l. 25 a č.l. 28 až 49), sadzobník poplatkov (č.l. 51 až 64) a na základe takto vykonaného dokazovania bol ustálený nasledovný skutkový stav veci:

Navrhovateľ podľa pripojeného výpisu z obchodného registra (č.l. 7) má okrem iných v predmete činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

Navrhovateľ a odporca dňa 09.12.2002 uzavreli písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere (č.l. 5). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru v celkovej výške 5.940,-Sk. Na pravej strane listiny označenej ako žiadosť/zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru pod písmenom C/ je označenie úverová karta. Uvádza sa tu „ ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 20.000,-Sk a vydala úverovú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie úverovej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ním stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % mne poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak, a to i telefonicky. Súhlasím s platbami uvedenými s platbami uvedenými v časti C1. Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1 dohodnuté inak a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B/.“

V článku 1 - 2. všeobecných podmienok pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (č.l. 9 - druhá strana) sa uvádza, že fyzická osoba je navrhovateľom uzavretia zmluvy o úvere podľa ust. § 497 a nasl. Obchod. zák.

Na č.l. 10 sa nachádza čiastočné odstúpenie od zmluvy navrhovateľom zo dňa 23.12.2010 z dôvodu omeškania odporcu ako dlžníka so splácaním úveru a tiež doručenia o doručení odstúpenia.

Na č.l. 24 sa nachádza potvrdenie navrhovateľa o odfinancovaní peňažných prostriedkov navrhovateľom v prospech odporcu. Vyplýva z neho, že navrhovateľ celkom poskytol odporcovi finančné prostriedky v sume 3.174,21 Eur za obdobie 15.05.2003 do 14.06.2009 ale čerpal. 3.225,36 €, pretože navrhovateľ za čerpanie považoval aj poplatky za výber, poplatky za spracovanie, poplatky za čerpanie v hotovosti, poplatky za správu úveru.

Na č.l. 26 sa nachádza potvrdenie navrhovateľa o prijatí splátok registrovaných na úverovom účte odporcu od odporcu. Vyplýva z neho, že za obdobie od 23.06.2003 do 09.07.2010 odporca zaplatil celkom 3.577,90 Eur.

Na č.l. 25 a č.l. 28 až 49 sa nachádza výpis z účtu odporcu u navrhovateľa. Sadzobník poplatkov navrhovateľa sa nachádza na č.l. 51 až 64.

8C/245/2011

- 3 -

Zo špecifikácie navrhovateľa (č.l. 20 a zhodne aj č.l. 65 a č.l. 50) vyplýva, že navrhovateľ účtoval odporcovi poplatky za výber v hotovosti v dňoch ako je to uvedené v špecifikácii vo výške 3,32 Eur, poplatky za spracovanie úhrady zloženkou typu „U“ po 0,50 €. Okrem toho je to poplatok za správu úveru. Celkovo tak poplatky boli v sume 51,15 € (3.225,36 € - skutočne čerpané 3.174,21 €). Okrem toho je to suma zmluvnej pokuty v sume 28,00 €. Na č.l. 20 okrem toho navrhovateľ uviedol, že upravuje svoj návrh.

Podľa ust. § 96 ods. 1/ O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti, alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Aj je návrh vzatý späť v časti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa ust. § 3 ods. 1/ Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ust. § 39 Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa ust. § 451 ods.1/ Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa ust. § 451 ods. 2/ Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho úkonu, ktorý odpadol ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ust. § 456 Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa ust. § 458 ods. 1/ Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa ust. § 517 ods. 1 veta prvá / Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ust. § 517 ods. 2/ Obč. Zák. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 ods. 1/ nar. vlády SR č. 586/2008 Z. z. výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

8C/245/2011

- 4 -

Podľa ust. § 1 ods. 1/ zák. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy tento zákon ustanovuje niektoré podmienky podnikania významné pre ochrana spotrebiteľa, úlohy verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa a oprávnenia spotrebiteľov, združení spotrebiteľov alebo iných právnických osôb založených na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ust. § 1 ods. 3 veta prvá / zák. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy tento zákon sa vzťahuje na predaj výrobkov a poskytovanie služieb v prípadoch, keď k plneniu dochádza na území SR.

Podľa ust. § 2 ods.1 písm. a/ zák. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie : spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti.

Podľa ust. § 2 ods.1 písm. b/ zák. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie : predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

Podľa ust. § 2 ods.1 písm. g/ zák. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie : službou akákoľvek činnosť, ktorá je určená na ponuku spotrebiteľovi s výnimkou činností podľa osobitných predpisov.

Podľa ust. § 6 ods. 1 veta prvá/ zák. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy predávajúci nesmie žiadnym spôsobom spotrebiteľa diskriminovať ani konať v rozpore s dobrými mravmi, najmä...

Podľa ust. § 6 ods. 3/ zák. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré a/ je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, b/ môže privodiť účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, leseň, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Podľa ust. § 23a ods. 1/ zák. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy zásadným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa ust. § 1 ods. 1/ zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.10.2001 do 30.06.2006 tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ust. § 2 ods. 1 písm. a/ zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.10.2001 do 30.06.2006 na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo inej právnej forme.

8C/245/2011

- 5 -

Podľa ust. § 3 ods. 1/ zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.10.2001 do 30.06.2006 veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania.

Podľa ust. § 3 odsek 2/ zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.10.2001 do 30.06.2006 spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ust. § 4 ods. 1/ zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.10.2001 do 30.06.2006 zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ust. § 4 ods. 3 / zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.10.2001 do 30.06.2006 pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b/ dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa čl. 3 ods. 1 smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34 - ďalej len "smernica") zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 smernice, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna

podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa prílohy smernice, bodu 1 písm. e), podmienkou uvedenou v čl. 3 smernice je požiadavka na spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako kompenzáciu.

Podľa článku 5 smernice v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2

Navrhovateľ sa návrhom (č.l. 1) domáhal o zaplatenie 1.074,45 € spolu s úrokom 0,0641 denne zo sumy 943,06 € od 16.12.2010 do zaplatenia a s úrokom z omeškania 9 % ročne od 01.02.2011 do zaplatenia. Neskôr uviedol (č.l. 20 a zhodne aj č.l. 65), že upravujú petiu návrhu tak, že žiadajú o zaplatenie 1.074,45 € spolu s úrokom 0,0641 denne zo sumy 943,06 € od 16.12.2010 do zaplatenia a s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 943,06 € od 01.02.2011 do zaplatenia. Porovnaním návrhu z č.l. 1 a úpravy na č.l. 20 a zhodne aj 65

8C/245/2011

- 6 -

vyplýva, že kým pôvodne navrhovateľ žiadal úroky z omeškania 9 % ročne z celej žiadanej sumy 1.074,45 € po úprave žiada úroky z omeškania len zo sumy 943,06 €. Z toho potom vyplýva, že žiada menej než žiadal pôvodne. V tomto smere je nutné preto jeho podanie o úprave petiu považovať za čiastočné späťvzatie návrhu v časti úrokov z omeškania 9% ročne zo sumy 131,39 € (1.074,45 € - 943,06 €) od 01.02.2011 do zaplatenia. Vzhľadom na uvedené preto súd v tejto časti konanie zastavil.

Zvyšným predmetom konania tak bolo zaplatenie 1.074,45 € spolu s úrokom 0,0641 % denne zo sumy 943,06 € od 16.12.2010 do zaplatenia a s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 943,06 € od 01.02.2011 do zaplatenia. Na základe vykonaného dokazovania však súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa v tomto rozsahu nie je dôvodný ani len v časti a to z dôvodov nasledovných.

Z vykonaného dokazovania je jednoznačne preukázané, že navrhovateľ a odporkyňa dňa 09.12.2012 podpísali a teda aj uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere na sumu úveru 5.940,-Sk (č.l. 5). Uvedená zmluva ale v tomto rozsahu nie je predmetom tohto konania.

Naviac účastníkmi spochybňovaná ani nebola. Navrhovateľ však tvrdí, že okrem tejto zmluvy, tou istou listinou a to konkrétne v časti „C“ tejto zmluvy, uzavreli aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere na úverový rámec 20.000,-Sk (663,88 Eur), pričom odporca na základe nej vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky celkom vo výške 3.174,21 €. Navrhovateľ síce tvrdil, že odporca čerpal celkom 3.225,36 € (č.l. 21), čo však nie je pravdivé tvrdenie. Sumu poplatkov nemožno považovať za čerpanie úveru. Navrhovateľ si uplatňuje z takéhoto titulu nároky na zaplatenie úveru, poplatkov a zmluvnej pokuty tvrdiac, že ide o nároky z platne uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 09.12.2002. Z tohto potom vyplýva, že pri posúdení dôvodnosti návrhu navrhovateľa musí súd vychádzať z právnej úpravy spotrebiteľských úverov, ktoré boli účinné v čase, keď mala byť zmluva uzavretá, teda ku dňu 09.12.2002. Musí skúmať, či bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Ak bola uzavretá, či bola uzavretá platne. Ak bola uzavretá platne, či obsahuje všetky náležitosti, aby ju bolo možné považovať za úver s úrokom a s poplatkami, alebo za úver bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľ si totiž nároky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere môže uplatňovať jedine z platne uzavretého úkonu - platne uzavretej zmluvy o úvere a naviac niektoré nároky (poplatky a úroky) len ak zmluva obsahuje zákonom dané náležitosti. Toto všetko musí riešiť v rámci posúdenie predbežnej otázky. Následne musí skúmať, či navrhovateľ plnenie poskytol a v akej výške. Je nutné skúmať, či odporca vrátil plnenie, v akom rozsahu a čo všetko je povinný ako plnenie vrátiť. Ak nebol platne uzavretý úkon, od ktorého si navrhovateľ svoje plnenie požaduje, potom je zasa nutné skúmať, či nedošlo zo strany odporcu na úkor navrhovateľa k bezdôvodnému obohateniu a či odporca z tohto titulu je alebo nie povinný vrátiť takto poskytnuté plnenie a v akom rozsahu.

Z obsahu výpisu z obchodného registra na navrhovateľa vyplýva, že navrhovateľ má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov. Z uvedeného je potom nutné vyvodiť záver, že navrhovateľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 09.12.2002, v ktorej mala byť uzavretá aj zmluva o spotrebiteľskom úvere na úverový rámec 20.000,-Sk je dodávateľom a zároveň veriteľom podľa zák. ust. § 3 ods. 1/ zák. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy ako aj zo zák. o ochrane spotrebiteľa, pretože túto činnosť vykonáva v rámci svojho podnikania.

Odporca vystupuje ako fyzická osoba - občan, teda ide o spotrebiteľa ako to vyplýva z z ust. § 3 ods. 4/ zák. o spotrebiteľských úveroch, a tiež zákona o ochrane spotrebiteľa, pretože nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Táto

8C/245/2011

- 7 -

okolnosť z pripojenej zmluvy nevyplýva a navrhovateľ opak tohto postavenia odporcu nepreukázal žiadnymi dôkazmi.

Ak ide potom o vzťah dodávateľ a spotrebiteľ, ide o vzťah spotrebiteľský zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Okrem toho, že ide o vzťah spotrebiteľský, ide aj o vzťah občianskoprávny a nie obchodný. Ako taký potom podlieha zákonnej úprave zák. o ochrane spotrebiteľa, ako to vyplýva z jeho už vyššie citovaných zákonných ustanovení. Účastníci zmluvy totiž nekonajú navzájom ako podnikatelia. Právnickou osobou, ktorá podniká je len navrhovateľ. Odporca je fyzickou osobou, občanom, ktorý konal len na svoje súkromné a nie na podnikateľské účely. Preto vzťah zo spotrebiteľského úveru sa potom musí riadiť zákonnými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch a tie veci, ktoré v ňom upravené nie sú, sú upravené a riadia sa zákonnými ustanoveniami Obč. zák. V žiadnom prípade sa nemôže riadiť zákonnými ustanoveniami Obchod. zák. a to ani v prípade, že by sa na tom účastníci zmluvne dohodli. Také dojednanie by bolo podľa zákonných ustanovení právnej úpravy na ochranu spotrebiteľa neprijateľnou podmienkou a ako takou absolútne neplatnou, pričom na dôvod tejto neplatnosti je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, naviac ak ide o tzv. typovú zmluvu, kde zásah spotrebiteľa je minimálny a všetky zmluvné dojednania vypracúva navrhovateľ.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa zák. ust. § 4 ods. 1/ zák. o spotrebiteľských úveroch musí mať písomnú formu. Absencia písomnej formy má za následok jej absolútnu neplatnosť. Vyplýva to nielen zo zák. ust. § 4 ods. 1/ zák. o spotrebiteľských úveroch, ale aj zo zák. ust. § 40 Obč. zák. Ide o absolútnu neplatnosť. Na dôvod absolútnej neplatnosti musí súd prihliadať z úradnej povinnosti a to bez ohľadu, či sa jej niekto dovoľá alebo nie.

Navrhovateľ tvrdí, že medzi ním a odporcom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere v písomnej forme a teda je platná.

Pri posúdení platnosti navrhovateľom tvrdenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere s úverovým rámcom 20.000,-Sk dospel súd v rámci riešenia predbežnej otázky k záveru, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že by medzi ním a odporcom bola platne uzavretá písomná zmluva o spotrebiteľskom úvere s úverovým rámcom 20.000,-Sk. Navrhovateľ nepredložil žiadnu takú písomnosť, z ktorej by jednoznačne nad všetky pochybnosti vyplývalo, že ide o písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Navrhovateľ predložil len tlačivo žiadosť/zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktoré primárne slúžilo ako podklad na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere na sumu 5.940,-Sk na nákup tovaru. Sekundárnym prvkom na nej je vopred, navrhovateľom vypracovaná a do zmluvy zapracovaná žiadosť odporcu o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, žiadosť o poskytnutie úverového rámca, žiadosť o vydanie úverovej karty (označená v zmluve ako časť C). Ide o žiadosť, ktorú nevypracoval odporca, ale ako už bolo uvedené navrhovateľ. Ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu vrátane jej všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené navrhovateľom. Navrhovateľ ich pripravil bez účasti druhej strany - spotrebiteľa, pre vopred neurčený, široký okruh spotrebiteľov, pričom konkrétny spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a do určitej miery doby splatnosti. Uvedené je známe z rozhodovacej činnosti súdu aj v iných obdobných súdnych sporoch, v ktorých navrhovateľ ako dodávateľ vystupuje (napr. 8C/138/2011, 8C/13/2011). Okrem toho je nutné zdôrazniť, že ako je zmluva nakoncipovaná a ako sú umiestnené jednotlivé jej časti, vrátane časti „C“, navrhovateľ vopred vnútil konajúcej osobe - odporcovi aj podpis iného úkon než iba ten, ktorý

bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu. Ako totiž vyplýva z daného tlačiva, podpisom želanej zmluvy sa konajúca
8C/245/2011

- 8 -

osoba súčasne podpisuje aj pod tú časť textu, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu a ktorý má vzniknúť až v budúcnosti (časť „C“). Naviac ide o text písaný tak malým písmom, že je skoro voľným okom až nečitateľný. Odporca nemal možnosť voľby podpísať len zmluvu o spotrebiteľskom úvere na sumu 5.940,-Sk určeného na nákup tovaru. V tomto smere je nutné uviesť, že takýto postup, takéto konanie navrhovateľa ako dodávateľa je nutné vyhodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi nielen podľa ust. § 3/ Obč. zák. ale aj ust. § 6 ods. 3/ zák. ochrane spotrebiteľa. Navrhovateľ v podstate týmto spôsobom využil svoje postavenie ako dodávateľa a porušil zmluvnú slobodu odporcu, keď mu nanútil vlastne podpisom jednej zmluvy podpis žiadosti o uzavretie druhej zmluvy v budúcnosti. Odporca totiž ak chcel úver na nákup tovaru, zákonite tým podpísal a musel podpísať aj časť „C“ zmluvy. Tak je totiž koncipované celé tlačivo. Nie je možné podpísať ho bez časti „C“. Naviac to, že má ísť o vzťah až do budúcnosti, vyplýva z formulácie textu v časti „C“, kde sa uvádza „beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie úverovej karty bude posudzovaná najmä podľa údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania..“. Z takto formulovanej vety jednoznačne vyplýva, že odporca by najprv mal začať so splácaním klasického spotrebiteľského úveru, teda toho na sumu 5.940,-Sk určeného na nákup tovaru, uvedeného v časti A/ tlačiva a až potom navrhovateľ posúdi priebeh splácania tohto úveru a následne jeho žiadosť z časti „C“. Časť „C“ nehovorí o tom, že navrhovateľ a odporca uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere na úverový rámec 20.000,-Sk. Neobsahuje ani podmienky ako to požaduje zákon o spotrebiteľských úveroch, najmä ust. § 4 ods. 2/ zák. o spotrebiteľských úveroch. Časť „C“ hovorí len o žiadostiach odporcu, ktoré ale majú byť posúdené až v budúcnosti po vyhodnení jeho platobnej disciplíny z časti A. Takýto postup navrhovateľa súd kvalifikoval ako nekalú prax. V konečnom dôsledku z uvedeného nevyplýva nič iné než to, že na žiadosť zákazníka, sa iba môžu v budúcnosti dohodnúť o prípadnom takomto úvere. Ak teda veriteľ týmto spôsobom písomný prísľub splní tým, že niekomu požičia peniaze a za zmluvu o úvere považuje súhlas s uzavretím zmluvy o revolvingovom úvere bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by tento záväzkový vzťah bol individualizovaný so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje § 4 ods. 1/ a 2/ zák. o spotrebiteľských úveroch, nebola dodržaná predpísaná forma a preto je neplatná. Súhlas s revolvingovým úverom ako jednostranný úkon nie je zmluvou a ako taký neobsahuje dohodu strán ani o výške úroku z úveru, ani výške úroku z omeškania, ani o poplatkoch a už vôbec nie ustanovenia o zmluvnej pokute. Je pravdou, že navrhovateľ poskytol odporcovi plnenie, ale vzhľadom na nedostatok písomnej formy nemožno tvrdiť, že zmluva o úvere je platná podľa ust. § 4 ods. 3/ zák. o spotrebiteľských úveroch. Za platnú sa považuje len taká zmluva, ktorá má písomnú formu, ale absentuje niektorá z náležitostí uvedených v ust. § 4 ods. 2/ zák. o spotrebiteľských úveroch. To však nie je daný prípad, lebo tu písomná forma absentuje. Preto, ak má prípadne odporca nejaké plnenie vrátiť, možno ho uplatňovať iba z titulu bezdôvodného obohatenia, z neplatného právneho úkonu.

Navrhovateľ tvrdí, že okrem omeškaných splátok si uplatňuje aj zvyšnú dlžnú sumu poskytnutého úveru a tiež zmluvnú pokutu a poplatky spojené s poskytnutím úveru. V tomto smere je nutné uviesť, že pre nedostatok písomnej formy, navrhovateľ nemá právo požadovať od odporcu nič naviac, len naozaj poskytnuté plnenie, teda skutočne poskytnutú sumu. Nemá právo požadovať od neho mesačné splátky, ktoré obsahujú aj úroky. Nemá právo požadovať od neho ani zmluvnú pokutu a nemá právo od neho považovať ani poplatky z úveru, pretože neexistuje platná zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá by obsahovala platné dojednania o úrokoch, zmluvnej pokute a poplatkoch. Všeobecné obchodné podmienky môžu byť súčasťou zmluvy, ale len zmluvy písomnej, teda platnej. Tu však platná písomná zmluva neexistuje a tak nie sú platné a ani nemôžu byť platné ani všeobecné obchodné podmienky k nej. Odporca tak nemá povinnosť vrátiť nič naviac. Má povinnosť vrátiť len to, čo mu bolo

8C/245/2011

- 9 -

naozaj, reálne poskytnuté zo strany navrhovateľa. Odporca sa totiž na úkor navrhovateľa ničím naviac neobohatil.

Navrhovateľ odporcovi reálne poskytol celkom sumu 3.174,21 € ako to vyplýva z jeho špecifikácie na č.l. 20. Nie sumu 3.225,36 € ako to uvádza v návrhu na č.l. 1 a tiež v špecifikácii na č.l. 20. Sumu 3.225,36 € navrhovateľ vyčíslil ako súčet poskytnutého plnenia v úverového rámca v sume 3.174,21 € a vyčíslených poplatkov. Navyiac reálne poskytnuté plnenie v sume 3.174,21 € vyplýva aj z potvrdenia navrhovateľa o odfinancovaní peňažných prostriedkov (č.l. 24). Takúto sumu mal odporca vrátiť navrhovateľovi. Odporca doteraz vrátil navrhovateľovi sumu celkom 3.577,90 €. Vyplýva to z pripojeného potvrdenia (č.l. 27). Teda vrátil v skutočnosti viac ako mu bolo poskytnuté. Navrhovateľ však plnenie nesprávne započítal nielen na úhradu poskytnutých finančných prostriedkov, ale aj na úhradu úroku z úveru, poplatkov za výbery, poplatkov za vymáhania a iných poplatkov a na zmluvnú pokutu. Jeho postup vzhľadom na neplatnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere bol preto v rozpore so zákonom. Nemal totiž nárok na úroky, ani na poplatky a ani na zmluvnú pokutu. Plnenie poskytnuté odporcom navrhovateľovi súd zohľadnil ako vrátenie dlžnej sumy, ktorú navrhovateľ odporcovi poskytol. Odporca vrátil viac než mu navrhovateľ poskytol a tak už nedlhuje navrhovateľovi nič. Nedlhuje mu sumu úveru z dlžných splátok. Nedlhuje mu zvyšnú sumu úveru. Tieto poskytnuté plnenia už vrátil. Nedlhuje mu nič na poplatkoch, ani na zmluvnej pokute, ani na úrokoch, lebo v tomto smere neexistuje platný právny úkon, z ktorého by vyplýval nárok navrhovateľa takéto plnenia požadovať a z ktorého by vyplývala povinnosť odporcu takéto plnenia navrhovateľovi poskytnúť. Navrhovateľ okrem zaplatenia žalovanej sumy, požadoval aj úroky z omeškania. Na úroky z omeškania by navrhovateľ mal nárok len v prípade, že by odporca bol s nejakým plnením v omeškaní. V danom prípade, ale odporca nie je v žiadnom omeškaní so žalovanou sumou (lebo návrh navrhovateľa je nedôvodný) a tak navrhovateľ nie je nositeľom práva na zaplatenie úrokov z omeškania a odporca nie je nositeľom povinnosti na zaplatenie úrokov z omeškania. Preto musel súd návrh navrhovateľa vo zvyšku zamietnuť.

V prípade existencie platnej zmluvy o revolvingovom úvere by súd musel skúmať či zmluva má všetky náležitosti podľa ust. § 4 ods. 2/ zák. o spotrebiteľských úveroch a tiež to, či by bol úver bezúročný a bez poplatkov alebo s úrokmi a poplatkami. Musel by skúmať aj primeranosť zmluvnej pokuty a poplatkov. Vzhľadom na to, že v danom prípade účastníci neuzavreli platnú zmluvu, sa súd týmito okolnosťami nezaoberal. Išlo by o dokazovanie nad rámec dokazovania potrebného pre rozhodnutie vo veci.

Odporca mal vo veci plný úspech. S poukazom na ust. § 142 ods. 1/ O.s.p. by mu prináležala náhrada trov konania ako úspešnému účastníkovi. V konaní si ale žiadne neuplatnil. Z týchto dôvodov mu preto súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1/ O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to

8C/245/2011

- 10 -

potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)
f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1/ O.s.p.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.